

Ю. В. Дубова

Образ митця як alter ego поетеси у збірці Ліни Костенко «Неповторність»

Велична постать Ліни Костенко – це зрілість і мужність сучасної української поезії. Чи не найповніше таланти Ліни Костенко виявляється в поезіях про митця і мистецтво. Торкаючись цього питання, поетеса думками і почуттями неодмінно сягає самої його глибинної суті.

Яскравим прикладом таких поезій є збірка Ліни Костенко «Неповторність». Серед творів, вміщених у збірці, знаходимо такі, у яких письменниця звертається до проблеми мистецтва й образу митця в цілому, аналізує їх місце і роль у потоці життя, як у його земній, так і позабуденній сферах. У цій групі віршів Ліна Костенко подає своє розуміння сутності митця як такого, його ролі в житті людства. Ідеться і про сутність мистецтва як покликання вищих творчих сил до самореалізації. Ідея поезій випливає із тематичного шару: митець, крокуючи творчим шляхом, повинен мати за мету не публічне визнання, лаври і матеріальне забезпечення, а втілення свого творчого потенціалу на користь тих, хто цього потребує.

Ліричний герой другої групи – зазвичай узагальнений образ митця. Проте є поезії, в яких Ліна Костенко звертається до окремих постатей, конкретизуючи вид творчої діяльності кожної, а також і до інших видів мистецтва, одночасно проектуючи їх специфіку на всезагальний мистецький поступ. У цих творах поетеса передусім звертається до мистецтва музики та її творців, до акторської майстерності, до мистецтва спорту.

Проблема митця і мистецтва постає найбільш загострено в третій ідейно-тематичній групі творів, де Л. Костенко звертається до проблеми митця-поета, до поезії як мистецтва слова, сповненого оновлюючої сили, що надає життєвої наснаги. Митець покликаний Богом. У його суть вкладено величний смисл, який має бути втілений у життя. Мис-

тецтво – це храм душі, провідника до якого кожен обирає сам. Митець-поет за провідника обирає слово, його форми і цілісність відповідають запитам внутрішнього світу поетів, з одного боку, та особливостям уяви і розуму людини, з другого. Слово, вкладене в уста поета, творить поезію. Поезію чистоти, гармонії, поезію життя, що її так потребують ті, хто сповнені надії віднайти шлях від мікро- до макрокосму.

Авторка захоплюється цією проблемою настільки, що вже не владна провести межу між почуттями та думками власного «Я» і «Я» виписаного нею ж образу-митця. Її лірична героїня-митець набула естетичного оцінювального досвіду, виробила чітку методологію поглядів на світ, в якому вона живе, трудиться. За психологією вона гаряча, пафосна, але водночас не позбавлена вміння контролювати себе. Вона весь час наготовлена шукати такі слова, які б у світобудові поетичної фрази вмщали вичерпність поглядів та об'єктивність оцінок. Це образ деміурга, безстрашного спостерігача-філософа, alter ego самої Ліни Костенко.